

ТАСДИҚ МЕКУНАМ
Ректори Муассисаи давлатии таълимии
«Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи
Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ», д.и.х., профессор
_____ Раҳмон Д. С.
« _____ » _____ 10 соли 2024

ХУЛОСАИ

МДТ «Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ» ба кори диссертатсионии унвонҷӯи кафедраи фанҳои гуманитарӣ ва методикаи таълими онҳои факултети омӯзгорӣ ва фарҳанги «МДТ Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ» Маҳмадизода Абдурахмон Маҳмади дар мавзӯи «Шароитҳои ташкилӣ-педагогии рушди ҳамкориҳои муассисаи таълимӣ ва оила дар таълиму тарбияи хонандагони синфҳои ибтидоӣ» барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои педагогӣ аз рӯи ихтисоси 13.00.01 – Педагогикаи умумӣ, таърихи педагогика ва таҳсилот (илмҳои педагогӣ).

Таҳқиқоти диссертатсионии унвонҷӯи кафедраи фанҳои гуманитарӣ ва методикаи таълими онҳои факултети омӯзгорӣ ва фарҳанги МДТ «Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ» Маҳмадизода Абдурахмон Маҳмади дар мавзӯи «Шароитҳои ташкилӣ-педагогии рушди ҳамкориҳои муассисаи таълимӣ ва оила дар таълиму тарбияи хонандагони синфҳои ибтидоӣ» барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои педагогӣ аз рӯи ихтисоси 13.00.01 – Педагогикаи умумӣ, таърихи педагогика ва таҳсилот пешниҳод шудааст.

Маҳмадизода Абдурахмон Маҳмади 22.02.1994 дар ноҳияи Восеъ дар оилаи зиёӣ ба дунё омадааст. Соли 2017 факултети омӯзгорӣ (ҳозира факултети омӯзгорӣ ва фарҳанг)-и Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абуабдуллоҳи Рӯдакиро хатм намуда, аз соли 2017 ба сифати муаллими кафедраи фанҳои гуманитарӣ ва методикаи таълими онҳои МДТ «Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ» фаъолият дорад.

Маҳмадизода Абдурахмон Маҳмади аз соли 2019 ҳамчун унвонҷӯи кафедраи фанҳои гуманитарӣ ва методикаи таълими онҳои факултети омӯзгорӣ ва фарҳанги МДТ «Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ» мебошад.

Маҳмадизода Абдурахмон Маҳмади кори илмӣ-таҳқиқотии худро дар мавзӯи «Шароитҳои ташкилӣ-педагогии рушди ҳамкориҳои муассисаи таълимӣ ва оила дар таълиму тарбияи хонандагони синфҳои ибтидоӣ» зери

роҳбари доктори илмҳои филологӣ, профессор Ҷумъахон Алимӣ ба анҷом расонидааст.

Чаласаи якҷояи кафедраҳои педагогика ва фанҳои гуманитарӣ ва методикаи таълими онҳои факултети омӯзгорӣ ва фарҳанги МДТ «Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ» баромади докталаби дараҷаи илмӣ Маҳмадизода Абдурахмон Маҳмадиро дар мавзӯи «Шароитҳои ташкилӣ-педагогии рушди ҳамкориҳои муассисаи таълимӣ ва оила дар таълиму тарбияи хонандагони синфҳои ибтидоӣ», хулосаи роҳбари илмӣ унвонҷӯй, доктори илмҳои филологӣ, профессор Ҷумъахон Алимӣ ва музокираву муҳокимаҳои илмӣ иштрокиёни чаласаро шунида, ба чунин хулоса расид:

1. Ихтисос, мавзӯи таҳқиқоти диссертатсионии Маҳмадизода Абдурахмон Маҳмади ба шиносномаи ихтисоси илмӣ 13.00.01 – Педагогикаи умумӣ, таърихи педагогика ва таҳсилот, аз ҷумла, ба *банди 3* – Антропологияи педагогӣ (консепсияи тарбия, таълим ва иҷтимоисозии шахс тавассути таълим; низомҳои /шароитҳои/ рушди шахс дар ҷараёни таълим, тарбия, омӯзиш) ва ба *банди 5* – Назария ва консепсияҳои тарбия (омилҳои иҷтимоӣ-фарҳангии тарбия; шаклҳо, принсипҳои тарбияи кӯдак дар марҳилаҳои гуногуни ба камол расидани ӯ; асосҳои арзишии ташаккули раванди таълим, низомҳои педагогии тарбия) ва ба муҳтавои диссертатсия мувофиқат мекунад.

2. Мавзӯи таҳқиқоти диссертатсионии Маҳмадизода Абдурахмон Маҳмади дар мавзӯи «Шароитҳои ташкилӣ-педагогии рушди ҳамкориҳои муассисаи таълимӣ ва оила дар таълиму тарбияи хонандагони синфҳои ибтидоӣ» ба самти афзалиятноки илми педагогикаи миллӣ – ташаккули ҳамҷонибаи хонандагони синфҳои ибтидоӣ робитаи бевосита дошта, ба амалисозии талаботи Стратегияи миллии рушди маориф дар Ҷумҳурии Тоҷикистон барои давраи то солҳои 2030 ва Консепсияи миллии тарбия дар Ҷумҳурии Тоҷикистон дар самти тарбия ва таълим бо истифода аз ҳамкориҳои муассисаи таълимӣ ва оила нигаронида шудааст.

Аз ҳамин мавқеъ, мавзӯи таҳқиқоти диссертатсионии Маҳмадизода Абдурахмон Маҳмади, ки дар тарбия ва ташаккули арзишҳои маънавии насли наврас тавассути ҳамкориҳои муассисаи таълимӣ ва оила саҳми босазо гузошта метавонад, муҳим ва муҳаббат арзёбӣ мешавад.

3. Натиҷаҳои асосии таҳқиқоти диссертатсионӣ мазмунӣ асосии таҳқиқотро ифода карда, 2 дастури таълимӣ, 8 мақолаи илмӣ, ки 4 номгӯй аз онҳо дар нашрияҳои илмӣ тақризшавандаи феҳристи тавсиянамудаи КОА-и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, 5 номгӯй дар маҷмуаи маводи конференсияҳо ба таъйин расидаанд, инъикоси худро ёфтаанд.

Теъдод ва мазмуни интишороти натиҷаҳои илмӣ, аз он ҷумла, мақолаҳои илмӣ зерини доғалаб, ки дар нашрияҳои илмӣ тақризшавандаи феҳристи тавсия намудаи КОА-и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва нашрияҳои дигар ба таъб расидаанд, ба муҳтавои диссертатсия ва автореферати он мутобиқат доранд:

1. Мақолаҳои дар нашрияҳои илмӣ тақризшавандаи феҳристи тавсиянамудаи КОА-и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон нашргардида:

[1-М] Ҷумахон, А., Абдурахмони М. Асосҳои педагогии тарбия ва ташаккули муносибатҳои оилавӣ дар низоми нави таҳсилот/Муҳаммадӣ А./Паёми Донишгоҳи миллии Тоҷикистон, № 8, 2021. - С. 229 - 305. ISSN 2074-1847.

[2-М] Абдурахмони М. Мушкilotи тарбияи оилавӣ/Муҳаммадӣ А./Паёми Донишгоҳи миллии Тоҷикистон, № 11, 2022. - С. 300 - 305. ISSN 2074-1847.

[3-М] Абдурахмони М. Баъзе хусусиятҳои масъалаҳои тарбиявӣ/Муҳаммадӣ А./Паёми Донишгоҳи миллии Тоҷикистон, № 12, 2022.- С. 282 – 287. ISSN 2074-1847. ISSN 2222-9809.

[4-М] Абдурахмони М. Коллективи педагогии мактаб, ҳамкориҳои оила ва ҷамоатчиӣ нисбати вазъи таълим ва тарбияи кӯдакони хурдсол/Муҳаммадӣ А./Паёми Академияи таҳсилоти Тоҷикистон №3(48), 2023.-С. 45-51

2. Дастури таълимӣ, монографияи илмӣ, мақола ва маводе, ки дар маҷмуаи маводи конференсияҳо ҷоп шудаанд:

[5-М] Абдурахмони М. Асосҳои педагогика ва психологияи махсус (Дастури таълимӣ)/М.Абдурахмон [Матн]. -Душанбе: «Матбаа», 2021. - 87 с.

[6-М] Абдурахмони М. Инъикоси масъалаҳои ҳамкориҳои мактаб ва оила дар тарбияи насли наврас (Дастури таълимӣ)/М. Абдурахмон [Матн]. - Душанбе: «Матбаа», 2022. -126 с.

[7-М] Маҳмадизода А. Муносибатҳои оилавӣ дар тарбия ва ташаккули хонандагони синфҳои ибтидоӣ дар низоми нави таҳсилот//Маводҳои конференсияи ҷумҳуриявии илмӣ-назариявӣ дар мавзӯи “Муносибати босалоҳият асоси арзёбии раванди таълим дар синфҳои ибтидоӣ”. - Кӯлоб, 2024. - С.147-152.

[8-М] Абдурахмони М. Асосҳои ҳамкориҳои муассисаҳои таълимӣ ва оила ҳамчун ниҳоди ҷамъиятӣ (монографияи илмӣ)/М.Абдурахмон [Матн]. - Душанбе: «Матбаа», 2023. - 95с.

[9-М] Абдурахмони М. Арзишҳои миллӣ ва умумибашарӣ дар фарҳанги ниёгони тоҷику-форс//Маводҳои конференсияи ҷумҳуриявии илмӣ-назариявӣ дар мавзӯи “Нақши Эмомалӣ Раҳмон дар таъмини амнияти

миллии кишварҳои Осиёи марказӣ дар шароити тағйирпазирии ҷаҳон”. - Кӯлоб, 2022. - С.187-189.

[10-М] Абдурахмони М. Мухтаво ва моҳияти тарбияи арзишҳои умумибашарӣ//Маводҳои конференсияи илмӣ-назариявии ҳаёати профессорону омӯзгорон ва донишҷӯён оид ба натиҷагирии корҳои илмӣ-таҳқиқотӣ дар соли 2019”. - Кӯлоб, 2020. - С. 312-314.

4. Натиҷаҳои илмӣ таҳқиқоти диссертатсионӣ ва тавсияҳои методии пешниҳодкардаи довталаб дар раванди таълим дар синфҳои ибтидоии муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумии №1,3, 4, 5,6-и шаҳри Кӯлоб, ва №47-и н.Восеъ тавассути баргузории корҳои таҷрибавӣ-озмоишӣ тасвибу тасдиқ шудаанд. Санадҳои татбиқи натиҷаҳои илмӣ таҳқиқоти диссертатсионӣ дар синфҳои ибтидоии муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумии дар боло зикршуда мавҷуд буда, самаранокии муносибати босалоҳият ба таълим дар синфҳои ибтидоӣ собит карда шудааст.

Натиҷаҳои таҳқиқот дар ҷаласаҳои кафедраи фанҳои гуманитарӣ ва методикаи таълими онҳои факултети омӯзгорӣ ва фарҳанги МДТ «Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ» баррасӣ шуда, дар конфронсҳои ҳамасолаи илмӣ-методӣ ва ҷумҳуриявӣ оид ба масъалаҳои таълиму тарбияи хонандагони синфҳои ибтидоӣ бо истифода аз ҳамкориҳои муассисаи таълимӣ ва оила ироа ва тасвиб шудаанд.

5. Саҳми шахсии унвонҷӯ дар он зухур меёбад, ки мазкур масъалаи таҳқиқоти диссертатсиониро ҳаматарафа таҳлилу баррасӣ карда, таҳқиқоти назариявӣ ва озмоиширо дар омезиши дуруст ба роҳ мондааст, маводи таҳқиқотро таҳлили миқдорӣ ва сифатӣ карда, маҷмуи роҳу усулҳоро вобаста ба мавзӯ, мақсад ва вазифаҳои таҳқиқот мавриди истифода қарор додааст, дар заминаи таҳқиқоти озмоишӣ муқаррароти қори илмиро аз ҷиҳати амалӣ аз тариқи баргузории корҳои озмоишӣ тасвибу тасдиқ кардааст, натиҷаҳои озмоиш ва коркардҳои бадастомадаро таҳлилу арзёбӣ кардааст, оид ба мазуи диссертатсия ва натиҷаҳои таҳқиқот мақолаҳои илмӣ таҳия ва нашр карда, дар ҷорабиниҳои илмӣ иштирок ва маърузаҳо кардааст, натиҷаҳои бадастомадаро ҷамъбаст карда, дар заминаи онҳо пешниҳоду тавсияҳои методӣ коркард ва манзур намудааст.

Таҳқиқоти диссертатсионии Маҳмадизода Абдурахмон Маҳмади дар шароити муосири ҷаҳонишавӣ муҳим ва аҳаммияти мубрам дошта, довталаб дар раванди амалисозии мақсад ва вазифаҳои дар назди таҳқиқот гузошташуда ба наwgониҳои илмӣ зерин ноил шудааст:

Роҳу воситаҳои рушди ҳамкориҳои муассисаи таълимӣ ва оиларо дар раванди корҳои таълимиву тарбиявӣ муайян ва асоснок кардааст. Дар қори диссертатсионӣ махсус қайд шудааст, ки мушкилоти моддӣ ва психологӣ

оилаи тоҷик ба пайдоиши мушкилоти тамоман нав, ки қаблан ғайримуқаррарӣ ва таълимӣ буданд, оварда расониданд. Набзи муосири ҳаёт, баланд шудани сатҳи низоъ дар муносибатҳои оилавӣ, афзоиши шуғли падару модарон ва сатҳи пасти салоҳияти падару модар вижагии муносибатҳои кӯдакону падару модаронро ба таври назаррас таҳриф мекунад. Ин дар ба расмӣ даровардани иртиботи падару модар бо кӯдак, аз байн рафтани шаклҳои муштаракӣ ғайрӣ ва истироҳат, набудани муносибатҳои шавқовар ва бодикқат бо ҳамдигар зоҳир мешавад, ки аксар вақт боиси ташаккули худбинии номуносиб дар кӯдак, худбоварӣ, пайдоиши шаклҳои манфии худшиносӣ ва дар ҳолатҳои шадид мегардад, дар безътиноии педагогии кӯдак, ақибмондагии ақлӣ, зухуроти асосиалӣ дар рафтор ва ғайра зоҳир мешавад.

Дар зери таъсири омилҳои сершумори ҳаяҷону изтироб, оила аксар вақт вазифаи иҷтимоии худро иҷро намекунад, ҳифзи кӯдаконро кафолат намедихад ва аъзои оила баъзан ба саломатии ҷисмонӣ ва руҳии ӯ зарар мерасонанд. Бисёре аз кӯдакон дар оила дар маҳрумияти иҷтимоӣ ва равонӣ зиндагӣ мекунанд, аз ҷониби падару модарон дастгирии психологӣ эҳсос карда мешавад, ки аз ҷиҳати иҷтимоӣ ва педагогӣ маҳруманд.

Коркарди амсилаҳои муосири ҳамкориҳои самарабахши оила ва муассисаи таълимӣ, таҳлили вазъи иҷтимоӣ педагогии имрӯза, таҷрибаи кори психологӣ ва педагогӣ бо падару модарон, ҷамъоварии маълумоти илмӣ таҳқиқотӣ ва таҳлили онҳоро талаб мекунад.

Аҳамияти амалии таҳқиқот дар он аст, ки натиҷаи илмӣ ва хулосаҳои назарӣ амалӣ, ки аз омӯзиш ва таҳлилу баррасии муфассали мавзӯ бармеоянд, метавонанд барои таълифи рисолаҳои илмӣ, китобҳои дарсии педагогӣ ва равоншиносӣ, таълифоти дигари илмӣ ва илмӣ оммавӣ муфид бошанд. Илова бар ин, метавон муҳтавои таҳқиқоти мазкурро ҳамчун курси махсус, барои бозомӯзии омӯзгорони синфҳои ибтидоии муассисаҳои таълимии миёнаи умумӣ ва донишҷӯёни факултаҳои педагогика ва психологияи ҷумҳурӣ тадрис намуд. Муҳаққиқон ва унвонҷӯёни риштаҳои педагогика ва психология метавонанд ҳангоми таълифи мақола ва рисолаҳои илмӣ аз хулосаҳои натиҷагирҳои дар рисолаи мазкур овардашуда истифода намоянд.

Чаласаи якҷояи кафедраҳои педагогика ва фанҳои гуманитарӣ ва методикаи таълими онҳои факултети омӯзгорӣ ва фарҳанги МДТ «Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ» баромади доктараи дараҷаи илмӣ Маҳмадизода Абдурахмон Маҳмади, хулосаи роҳбари илмӣ унвонҷӯй, доктори илмҳои филологӣ, профессор Ҷумъахон Алимӣ ва музокираву муҳокимаҳои илмӣ иштирокчиёни ҷаласаро шунида,

ҚАРОР КАРД:

1. Диссертатсияи унвонҷӯи кафедраи фанҳои гуманитарӣ ва методикаи таълими онҳои факултети омӯзгорӣ ва фарҳанги МДТ «Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ» Маҳмадизода Абдурахмон Маҳмади дар мавзӯи «Шароитҳои ташкилӣ-педагогии рушди ҳамкориҳои муассисаи таълимӣ ва оила дар таълиму тарбияи хонандагони синфҳои ибтидоӣ», ки барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои педагогика аз рӯи ихтисоси 13.00.01 - Педагогикаи умумӣ, таърихи педагогика ва таҳсилот пешниҳод гардидааст, қори мустақилона баанҷомрасидаи илмӣ буда, ба талаботи КОА-и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва тартиби додани дараҷаи илмӣ ҷавобгӯ дониста шавад.

2. Диссертатсияи Маҳмадизода Абдурахмон Маҳмади дар мавзуи «Шароитҳои ташкилӣ-педагогии рушди ҳамкории муассисаи таълимӣ ва оила дар таълиму тарбияи хонандагони синфҳои ибтидоӣ» барои ҳимоя ба шурои диссертатсионии 6D.KOA-077-и назди Академияи таҳсилоти Тоҷикистон пешниҳод карда шавад.

Дар чаласа иштирок доштанд: 24 нафар, аз он ҷумла 1 нафар доктори илм, профессор, 6 нафар номзади илм, 2 намоянда аз Академияи таҳсилоти Тоҷикистон, ки шурои диссертатсионӣ дар назди он амал мекунад. Натиҷаи овоздиҳии кушод: «тарафдор» – 24 нафар; «зид» – нест; «бетараф» – нест.

Раиси чаласаи васеи кафедраҳои педагогика ва ҷанҳои гуманитарӣ ва методикаи таълими онҳои факултети омӯзгорӣ ва фарҳанги МДТ «Донишгоҳи давлатии Қӯлоб ба номи Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ», номзоди илмҳои педагогӣ, дотсент

 Бозоров Хушваҳт

Муқарризон:

Доктори илмҳои педагогӣ, профессор
Номзоди илмҳои педагогӣ, дотсент

[Handwritten signature]

Иззатова М.И.
Лоиков П.

Котиби чаласа, номзади
илмҳои педагогӣ, муаллими калон

Dear Sir

Дилафрӯз Р.

Маълумот барои тамос: Суроға: 735360, Чумхурии Тоҷикистон, ш. Кӯлоб,
кӯч. С.Сафаров, 16; Тел. (+992.8.33.22) 2-35-07 E-mail: info@kgu.tj

Имзоҳои Бозоров Х., Иззатова М.И., Лоиқов П. ва Дилафрӯз Р.-ро тасдиқ
менамоям.

Сардори Раёсати кадрҳо ва корҳои махсуси
МДТ «Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба
номи Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ»

Александр

Амиров Ф.А.